

كوكوچوك و مجموعە

مەكتەپ

۱۳۴۰

۱۳۳۸ — ۱۹۲۲

مىندىجات :

مصاحبه - انكاز اخلاقى : ضيا كوك آلپ
اجتماعيات - تورك دولتىنىڭ تىكلىنىشى : ضيا كوك آلپ
استىدات - قازى باشا خىزمىتى : «
دىاربىكر تارىخىدا - قوموق ابل : خالص
اجتماعيات - فرانكس سوسىيولوژىيىسى وامىل دورقايىم : ضيا كوك آلپ

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
ضیا کولہ آلب

پیل - ۱ صانی - ۲۰
نسخہ نمبری ۱۰ فرہوشدو

آبونہ شرائطی

سنہ لکی: ۵۰۰
آئی آئی: ۲۰۰
فرہوشدر

ادارہ خانہ سی
دہلی
حکومت داڑہ سندھ
ولایت مطبعہ سی
کلترافیا: دہلی
کچوکہ مجموعہ

ہفتہ دہ برچیکار علمی، ادبی، سیاسی، اقتصادی مجموعہ دہ

۲ ربیع الاول سنہ ۳۴۱ بازار اہرتسی ۲۳ تشرین اول سنہ ۳۳۸

مصاحبہ:

انکلیز اخلاقی

مدی، حسابی یوقدر،
انکلیزر، بالخاصہ (وطنی اخلاقی) کہ
(بین الملل اخلاقی) دہ بوبلا برتضاد، برتساقض
کوستریرلر، انکلیزردہ (وطنی اخلاقی)
چوق فوہایدہر، جہان حریتدن برازاول،

انکلیزر حقندہ نہ قادر چوق یازی
یازباسہ نہ آذرر، چونکہ، انکلیزمانتی
طانیماق بوزندن، مرمانت چوق ضرر
چککشدر، ھلہ، انکلیزری یا کلبش
ییلہ من-پیپہ، بزم اوھرادبہن ضررلرک

مع مافیہ ، بوتخریقی یا کاش آکلاماسالی .
 بوئک معناسی ، فرانسرلرده هیج اجتماعی
 انسان بوق ، انکازلرده هیج فردیت
 بوق دیک دکادر . بودستور ، فرانسرلرک
 فرد اولوق اعتبارله انکازلرله قاتق اولدیفنی ،
 انکازلرلرکده اجتماعی انسان اولوق اعتبارله
 فرانسرلردن اوستون بولودیفنی افاده
 ایدیور . بوقسه ، انکازلرده هیج فردی انسان
 اولودیفنی ، فرانسرلرده هیج اجتماعی انسان
 بولونادیفنی ادعا ایدیور .

برعکسده اجتماعی انسانک بوکسک ،
 اولمسی ، اوراده (وطنی اخلاق) ک
 قوتلی اولدیفنه دلالت ایدر . حقیقی وطنپرور
 اجتماعی انسانده نجلی ایدر . اجتماعی انسانک
 ایچین ، شاعرلک ، فیلسوفلوق ، عالمک ،
 رساملق ، موسیقارلق ، حاصلی دوشونمک ،
 دویمق واینمق ، هپ برر اجتماعی مأموریتدر .
 بواجتماعی مأموریتلر برآله توجیه اولونماز ،
 رسمیتسز ، معاشسز ، نقاعدسزدر ،
 حسی وینی منفعتدر . فقط ، بویله اولدیفنی
 ایچین رسمی و معاشلی مأموریتلردن داها
 چوقق ذوق ایله ، وجد ایله اجرا ایدیلیر .
 سووکیلی دهنزدهده « هپکزر راعبسکزر
 ومبریکزر رعیتکزرده مسؤلکزر ، حدیث
 شریفی و « معرفتی امر ایدیکزر ، منکری

فرانسه اجتماعیانجیلردن (ادموند مولن) ک
 تلیدی (پول دمقاپ) انکاز سجهیه سنی
 تدقیق ایتمک اوزره - اینال (۱) صباح الدین
 بوک تشویق ایله - انکازلرله ایتمشدی .
 بومدقق ، اوزون تدقیقلری نتیجه سنده
 (بوکونی انکازک اجتماعی دکونی) آدلی
 بر کتاب نشر ایدی .

بولده قامپ ، بوکتابده فرانسرلرجه سیه
 انکاز سجهیه سنی مقایسه ایدیور وشونجه سینه
 چیقاریور :

فرانسزلر (فرد) اوله رقی بوکسکدرلر ،
 انکازلر (اجتماعی انسان) اوله رقی بوکسکدرلر .
 بر آدامک ذکا ، معلومات ، بدیی ذوق ،
 بدیی هنرلر و فنی تکمیلک ، ادب ، تزانت ،
 ظرافت صاحی اولمسی فردی مزیتلردر .
 بر آدام فرداً چوقق بوکسک اولمقله برابر ،
 اجتماعی اذنان اولما ایبار . اجتماعی انسان ،
 کندینی ملتک بر حیره سی عد ایدر و هر
 ایشنی ملتک منفعتی نقطه نظرندن یاپار .
 فردی اذانی ، کندی فردیاتی بوکسکده چالیشدینی
 حالده ، اجتماعی انسان ملتق ، وطنی
 بوکسکده چالیشیر .

[۱] (اینال) یا خود (ینال) اسک
 تورکارده والده همتندن پرنس اولانلره
 ویربان بر عنواندی : ابراهیم ینال کبی .

انکار کرده کی فوئودالزم ، فرانسه ده کنه
 هیچ بکزه مزدی . فرانسه ده ، اهالی به
 ظلم ایدن دره بکاریدی . بوکایه ، اوراده
 بورژوازی قزاقه برانشه ک دره بکاری
 ضعیفلاغه ونهایت اورنه دن قالدیره
 چایشدیلر . بوجاهده نتیجه سنده ملت
 هیچ برشی قازانمادی . سرای ایسه بوتون
 استبداد قوتارینی کندی اینه طوپلادی .
 فرانسه لر حربت برینه مساوات ایسته بورلردی ،
 پناه علیه ، استبداد آلتنده مسواته ناقل
 اولدیلر .

انکار کرده ایسه ، زورباتی سرایدیدی ،
 اهالی ظلمت اورادن کلدیکی کور ووردی .
 بده علیه ، بوراده ، بورژوازی دره بکاریده
 برلشدیلر . سرایک قوتی آزانغه ، استبدادینی
 دور دورغه چایشدیلر . بوجاهده دن ، دها
 اوز اوچنجه عصرک بدایتده انکاره شروطی
 دوغدی . انکارلر حربته نائل اولدیلر .
 دیمک که بوجاهده دن بالخاصه مات قازاندی
 دره بکاری ده دها اووقندن (اجتماعی انسان)
 رولی پاندلری ، خاقه کرچکنن خدمت
 ایتدکاری ایچین ، ملت نظرنده احترامه وقتی
 محافظه ایتدیلر .

انکارلر ، ششوطیه ، انحصال

نهی ایدیکز ، ماننده کی آبت کریمه لر زه
 اجتماعی انسان اولمینی امر ایتمورمی ؟ هر
 بریمک ملتزه رعی اولمزه ، ده موقراتانک
 ک کوزل برتربنی دکلیدر ؟ بوتون زمانلرک
 بو بوک و ملابوروزلی حقیقی وطنپورلکی ،
 بوکسک و وطنی اخلاقی ، هب بویه آکلامشدر .
 انکارلرک وطنی اخلاقده بویه بوکسک ،
 اولملرینک سبی ندر ؟ تاریخ زه کوستر .
 پیورک اوروپاده ملت مضمومی و مضمورده سی ،
 ک اول انکارده دوغمشدر . میلادک
 ۱۱ نجی شصرنده نورمانلر ، انکاره بی
 استیلا ایتدیلر . اسکی انکارلر (ساقسون)
 جفتلنددی . نورمانلر ده ، ساتسونلرکی
 جرمانلر عربک برشبه ایدی . فقط ،
 نورمانلر ، فرانسه ک ثمانده اوزوز مدت
 اوطوردقلری ایچین فرانسجه قوشورلردی .
 بویه اولمله برابر ، بویلی قوم آرزمانده
 قاشاشرق ، متجانس برملت اولدیلر .
 قانچ کایوم ، انکاره اراضینی آتی یوز
 بارون آراسنده تقسیم ایتشدی . بو بارونلرک
 آلتنده آلتش بیک شسوالیه واردی ،
 او-قنده قرال واردی . قرال ، اراضینک
 بو بوک قسمی کندیسنه آپرشدی . فوئودال

بکاریدی ، انکارلر ، ششوطیه ، انحصال

چونکه ، هنوز اسقوجیایی ، فاك قطعه-نی ،
 ایرلندی فنج ایتمه مشردی . بناء هایه ،
 پارلامنتوری فایت متجانسدی . انگلزلر تام
 دورت بوزسنه بومتجانس پارلامنتوده هر
 تورلو منفعلانی مدرک ، هر تورلو مقدراتنه
 آگاه شعورلی برملت اوله رق یاشادیلر .
 اوزمانلرده اورویانکی هر طرفنده سرایلر
 حاکمدی . وطنک بوبوک بر پارچه سی یار
 پرنسه جهاز ، یاخود بر پرنسه میراث
 اوله رق باشقه بدوانه کچه یایردی . یاخود
 سرای ، وطنک هر هانکی بر پارچه نی قویاروب ،
 ساته یایردی و بر حکمداره اگرام اده یایردی .
 دیک اوزمان-انکاتر دن باشقه-هرچ ربرده ،
 وطنلرک تمامیتی ، ملنلرلا استقلال و حریتی بوقدی .
 ذاتا سرای حاکمیتیه . خاق حاکمیتی اجتماع
 اده مز ، سرای حاکسه ، ملت ، براسیلر
 کتله-سندن ، وطن بر مالکانه دن عبارتدر .
 ملت حاکسه ، سرای ده ، اوملتک بر مأموری
 و ضیقنه کبرر . ایسته ، انکاتره . بوقاداراسکی
 بر زمانه . بوابکنجهی عهده نی قبول ایتمشدی .
 قرالی بوتون صلاحیتلری قانونه معین
 بر مأمور حالنه قویتمشدی . کلیسای ده ملی
 بر کایسا وضیقنه سوقتمشدی . ملت ، کندی
 منفعلانی ، کندی هدفلرینی پارلامنتوده

قرار و بر بردی . اوزمان بوتون ملنلر ، سرایلرک
 استبدادی آلمنده ، اویومش و غیر موجود
 ایدیلر . میدانه اویایق اوله رق یالکنز
 انگلزلر ملنی واردی . بوملت ، کندی حقوقی
 یالکنز سرایه قارش مدافعه ایتمکله قالموردی .
 بین الملل حیاتدهده باشقه دولنلره قارش ،
 عینی درجهده شعورلو و ادراکی حرکت
 ایدیوردی . باشقه ملنلر ، بر طرفندی
 سرایلرک اسیرلری اولدنی کی ، دیگر
 طرفندده خارج عن المرکز ، لامل
 مفکوره لرک فایزله پیشنده قوشوبورلردی .
 مثلا کیمیی اهل صلیب آفرینلیه اوضراقیورد .
 کیمیی پروستان ، قانونک و عواریله
 مجاده ایدیورد ، کیمیی ده حدود طبیعی
 سیاستی ، اورویا موازنه سی سیاستی کی مجرد
 عدلر آرقه-سنده قوشوبورلردی . یالکنز ،
 انگلزلر ملنی ، کندی نقطه نظرندن ملیت
 سیاسی تعقیب ایدیورد ، بوتون مسئله لری ،
 کندی ملی منفی نقطه نظرندن تدقیق ایدیورد .
 بونلر دن کندی حسابنه قازانه بیایرم دیبه
 دوشونبوردی . ایسته ، انکاتر ملک چوق
 اسکیندن بری دائما بوبوک منفعلر الده
 ایتمه سی ، داکترده کی بوتون بوقالزله حاکم
 اوله مر ، بوبوک منفعلانه یالکنز

گشادر. کورولبورگ انگلزلرده وطنی اخلاق
 چوق اسکی بزمانده انکشاف ایتش و اوزماندن
 بری منادیاً قوتلنمکده دوام ایتشدور.
 انگلزلرده وطنی اخلاق نه دن دولای
 یوکسک اولدیغنی کوس-تردک . شیمدی ده
 یعی المملی اخلاقده نچین اک دون بره وقته
 بولوندرینی ایضاح ایتک سیراسی کلدی .
 انگلزلرک بین المملی اخلاقده کی جوکریلک ،
 وطنی اخلاقده چوق ایلری بولوغه-سنگ
 برنباجه سیدر . چونکه ، انگلزلر ، وطن پروراک
 وطنی بر خودکاماق ، مشری بر خوددینلک
 درجه-نه چیقارمشلردر . فرداً خودکام
 اولاف بر آدام ، ناسیل کندی منفق ایچین ،
 باشقلرینی ضرره سوققدن چکنمزه ،
 مشری بر خودکاملقله معلول بولونان انگلزلر
 ماننده ملی منفق ایچین باشقله مانلری مو
 ایتمکده هیچ بر وجدانی عذاب دویمازلر .
 ایشته ، انگلزلرک بین المملی س-احده سوك
 درجهده اخلاقمنز ، باربار ، وحشی اولمسی
 بو-سیدندر . بوندن آکلاش-سایورک فردی
 خودکاماق و فردی خوددینلک قادار مشری
 خودکاماق و مشری خوددینلکده فنادر .
 غیر اخلاقیدر .

اخلاقه ایمان ایذبیلنجهده یا عمومی اولهرق و تون
 اخلاق قاعده لرینه ایسینیر ، یا خود هیچ برینه
 اینایاماز . او حالده ، انگلزلرک بین المملی
 اخلاقه ایمان ایتمه-لری ، اولرده کی وطنی
 اخلاقده سارصامازی؟ واقعا، مناطق مانلرده
 بونماکدن قورقوله بیلیر . چونکه ، بونلرده
 اخلاق قاعده لرده ، علمی مفهوملر کی
 عمومی ، مطلق و غیر شخصیدر ، فقط ،
 انگلزلرک مخصوصی منطقلری بر نوع منطقمزلر
 حائده بولوندیغنی ایچین ، انگلزلر بوله
 بر تملکده اوغرا مقصدی موندولر . چونکه
 اولر عمومی و مجرد مفهوملرله دوشونمدر .
 کلرندن ، اخلاقلری ده عمومی و مجرد
 قاعده لر حائده دکادر . لویید چوریچ بر
 نطقنده « منطق ضمه لرک س-لاحیدر »
 دیوردی . انگلزلر ، تون حیاتلرنده منطقمز
 قالدقلری کی ، اخلاقدهده منطقمز قاله بیایلرلر .
 شیمدی بزم بومقایسه دن چیقاره جفمز
 نتیجه شودر : وطنی اخلاق و ملی تریه
 نقطه نظرندن انگلزلر ملتته قیمت و برمه لری
 و حیاتی ایجه منفق ایچین بر . فقط ، بین المملی حیاتده
 و بین المملی-سیاست ماننده اونف بر وحشی ، بر جان اوار
 تاقالده

تورک دولتک تکاملی

۱۶

زمره اسمری آراستده مناسبتلر

اسکی تورکرده زمره اسمری اثریا ماهیتنی دیکشدریر . بوی اسمی ، ایل اسمنه انقلاب ایتدیکی کبی ، حتی خاناناق و ایاخاناق عنوانلرینده انقلاب ایدم بیایر . مثلاً ، اوغوز بولرندن (قایی ، پچنه ، اباوا) اسمری (قایی و قایات . پچنک ، آوار) ایلرینده اسم اولمشدر . حتی آوار اسمی ، برابخانانقلده عنوانی اولدی .

زمره اسمری آراستده کی مشابتهت، وقتیه بوزمره لر آراستده حقیقی برقرابت اولدیفته دلالت ایدر . مثلاً ، بکدیلی ، (بکته) دیکدر . بوندنی اکلشایرکه اوغوزک بکدیلی بویله « تله » ایل آراستده برقرابت واردر . (دوکر) لرله (طوخار) لر آراستده برقرابت واردر . بونلر کبی قایی ابله قایی و قایات آراستده و پچنه بویی ابله (پچنک) ایل آراستده قرابت وار . اوحالده ، اوغوزلرک بکریمی دروت بویی

بومسئله بی قازاق بختنده توضیح ایدم چکر . زمره اسمریلرک بومنا . بیلرینی مقایسه اولله مبداء ، جرقاره بیلرزی ، بوراده مقایسه بی آشاغیدن یوقاری به اوله رق اولا لاحق لرده ، سوکرا جوهر لرده ، داهاصوکرا داخله لرده یله جفزی .

۱ - لاحق لره مقایسه سی

زمره آملریلرک اکثریده ، سنده جوهر مشترکدر . باشقه اولان یالکیز لاحق لردر . مثلاً (قایی ، قایی ، قایان ، قایات) اسم لرنده مشترک جوهر (قایی) در . (قومول ، قوموق . قومان ، قوملانچو ، قوما) کلرلنده مشترک جوهر (قوم) در .

(اویفور ، اویساق ، اویسون) « ووسونلر » اسم لرنده مشترک جوهر (اوی) در . بوسوکی کلرلده « واسل : تابع » معناسی واردر .

و لاحق لره ایلخانقلره آریلان سیما سی دورلره کوره دیکشدری ده سز بیلرور :

(۱) - آوارلرک ایاخانانی دورنده (آر) لاحق لره چوق راست کلیر : آوار (اچیر) ، سوار (سبیر) ، تانا ، قاپار (قباچاق) ، بولغار ، بچار ، میشر (مه چورک) ،

[بوروتلر قارا قيرغزلردر . قيرغزلده
 برطاقه نك توتهمي كوپك اولديغي وايت
 باراقلرك قيرغزلردن بولونديغى بيلدورز .
 بواعتبسارله بوروت كلهمى (باراق)
 ككهنسندوقده مشفق اوله بياير . (بورى) دن
 كلبورسه . قيرغزلركده بوزقورت توتهمنه
 مفسوب اولملىرى لازم كلير [سركيت (سرهنگ) ،
 بيكيت (بياقو) ، افنايت (آق تله) ،
 چكيت (اسكيت = چكپل) ، محمودكاشغرى
 بولاحقنك ، چكپل تورآجه سنده جمع
 اداتى اوله رقى قوللايدىغى سوبابور : تيكيت
 (تيكيتل) كى . او حالده ، اورخون تىتابه سنده كى
 (نارغلت) كلهمى (نارغانلر) و (آمانت) كلهمى
 اويماق ديك اوله حق . عجبجا ، (بيكيت)
 كلهمى سوده (بيكين) كلهمك : وناره مشابه
 رصيغه سيپيدر ؟

(۲) ناي : بولاحقده مغولجا در ،
 بك وپرنس منالرى آكدريور : جغتاي ،
 اوكتاي ، سوبوتاي ، اونكور ناي كى .
 زمهر اسمربتك نرايتده كى لاحقملر ،
 زه اونلرى قوللانارلك هانكي قومشو
 لسانلرله اختلاط ايتديككى كوستره بياير .
 يوقايدىكى مثاللر بونى كوسترييور . ديكر
 لاحقملرى ده ككجك مقوله مزده مقايسه ايده جكر .

ضيا كوك آلب

قاجار (قاجاق) او تور ، يازو ، يارلى ،
 اوزار (اوزان) ، سالور ، كيمر (يماك)
 ايكدير (بيكدير) ، اوركر .
 بو (آر) لاحقه نك اصلى ، حاله فولانقده
 اولديغى (ار) كلهميدر : تاتار : تاتازى
 بويار : بوى ارى ، (بوى بكي) ، خزار
 (قوزغون ارى ، خزار دكوى = قوزغون
 دكوى) ، بلغار (وولغارى) ، اير ،
 ايره (ايم ارى = سحرارى) ايكدير
 (بيكيت ار) يازر (يازارى) ، يارلى
 (باي ارى) ، اوركر (بورك ارى) اسمربله
 عثمانلى تاريخنده كى (هنگار) عنوانى
 بولمىدر . مغول تاريخنده بو عنوانك ،
 اوزمان جبهه بلككى وظيفه نى ايغا ايند
 (اونكوروت) ايلنه ويرباديككى كوربيورز .
 بويلى ، اوج طبقه دن سر كى : ۱ . اونكور
 (آقار) ، ۲ . كرايلر (قارلر) [كراي
 كلهمى مغولجده قارام ناسنه بر] ۳ . تانارلر .
 [شيمدى حالا مغولستانده كى كرايلرك
 ريسته (اونكور تاي) عنوانى ويريلمكده در] .
 (۲) - مغوللرك اباخاننى دورنده
 (ت) لاحقهمى خابدر : قايات (قاي) ،
 كرايت (كراي) . تله ثوت (تله) . اويرات
 (اوهراق) ، بايات (ماي) ، تورغود
 (تورك) بوروت (بورى) ياخود (باراق)

شعر :

استدعا

غازی پاشا حضرتلرینه

بو یوره محروم دوزنلکدن ، همراندن . .
 کوبلورلک نصیبی یوق عرفاندن ،
 ای قورتارن بزی ظالم یوناندن !
 قورتار بزی دهاا بزچوق دوشماندن !
 مدنیت ، کرچه بزه اوزاقدر ،
 مفکوره من کونش قادر پارلاقدر . .
 بوتوق مات بو کساحک مشتاقدر :
 قورتار بزی جهالندن ، نقصانندن !
 حربده ناسیل اون آلدیسه هر نفر ،
 تزکاهدهده صنعتنه ویرسه فر . .
 قازانلم هر هنرده برظفر :
 قورتار بزی اقتصادی بحراندن !
 مکتب ، موزه ، دارالقونوش ایسترز ،
 خانقجیانه اویار قانون ایسترز . .
 ترقیمز هر آن قوشوشون ایسترز :
 قورتار بزی بینالملل خسرانندن !
 سن داهیسک ، بوکا چوقدن اینانندن . .
 مفکوره سز ره برلردن پک یانندن . .
 حربده شرقی پاشا بشدن اوسانندن :
 قورتار بزی بو قاراکل زندانندن !

کوستر شیمدی علمی ، حرشی هدقلر :
 عالم ، شاعر قومانداکده هپ عسکر . .
 حرشی اولور : یا لکز ایسته ، امسور . .
 قورتار بزی مسکنتندن ، حرماندن !
 سورومزده برقورت چوبان قالماسین ،
 تبه مزده کزلی دوشمان قالماسین ،
 دوشمانلرک دوستی خالقن قالماسین :
 قورتار بزی بو یالیدزلی ییلانندن !
 جدالحمید کرچه قیزیل سلطانندی ،
 بو کانسبت ینه او بر انساندی . .
 چریق مصوملر فتواسنه آدانندی :
 قورتار بزی آراق قارا سلطانن !

ضیا کوله آلب

قوموق ایلی

- ۷ -

بر باسقیته قوموق ایلنه حاج اولان
 آسورنازیرابال بوه و فقیقناک ایرتمی سنه سنده
 قوموق داغلرنده چوق اوزولمش ، پک
 یورولمشدی .

قوموق ایلیکله (طوشخانه) (دام داموزا)
 خارنیزونلریله ترصد اولونان شرق قسنده
 (یعنی دجله حوضه سنده) آتوریه حاکم
 یولنه یعنی حالده قاراجه داغ غربنده بو حاکمیت

داها طایبوردی ، هله (قاشباری) نك
 صاحب اولان فیبولر آتوریه به بکدن اطاعتی
 کندیلرینه بوبوک بر طار بیابورلر و مل
 استقلالرینه بر تجاوز وقوعه نهدلی
 ایدمه بورلردی . آتوریه نك یکن بیل فزاندی
 حاکمیت یالکز (آیدما) حواله سنه و دجه نك
 شرق طرفارینه منحصر قالمش ، ایمراطور
 قوموق ایاینگ باشقه برلنده داها حکمن
 بورومه مشدی . بوراژده ، نه صورتله
 اولورسه اولسنه ، وطن طور اغنی یانجی
 ونایک آیاقره چیکنتمک عفو ایدن بر
 خیانت صایبور ، بر حکمدارک غفاتی
 وقورقوسی بوزدن بوتوز قوموقارک آتوریه
 بو یوندورغنه قوشولماسنه کیسه راضی
 اولبوردی . بونک ایچین یانجیلرک حاکمیتی
 بر اوروشله دویره نك مقصدله قوموق
 ایانده بکی اغافلر عق اولونمش وقت
 کچمه دن خارنوزولری باسارک ایشه باشلاق
 قرار آلتنه آلمشدی .

نهایت (نام زمانیدر) ظنیه قوموق
 تورکلری آیافلانیدار ، بو قیامی کینابو [- بیوره]
 قلمه سنک قوماندانی اولاز (حوالای) اداره
 ایتمش ، معیتدکی قوتلرله (دام داموزا)
 مستمره سی محاصره ایلشدی .

بوخبرلر آورتازرایاله . (نینوه) ده
 چول قبائل رؤسایندن بر نك بالذات
 کتیردیکی آلتون و کوموش هدیه لری آلمله
 مشغول اولاینی بر زمانده یقشه مشی .
 ایمراطورک سرورجی هان کدره قلب
 ایتشدی .

(حوالای) قلمه نك آسور اردوسنی
 گلزدن اول قولایچه ضبط ایدیه یله چکن
 امید ایتشدی . فقط آرادن کونلر کچدیکی
 حالده قامه دوشمبور ، بر طرفندوده آسور
 اوردوسنک حرکتی و یافلاشما سی خبرلری
 شایع اولورق ، بو کورولیبی خبرلر محاصرلری
 تلاشه دوشور بوردی حتی بونلاشلر متفقار
 آراسنده کی آهنک و اتقاق ده خلددار ایتش .
 (حوالای) غیر کافی قوتله قالدیفندن محاصرینی
 زکله (کینابو) بطور سی چکله ده مجبور
 اولمشدی .

آسوریه اوردوسی نینوه دن سرعنه
 حرکت ایتمش و حوالای قوتلری چکله کدن
 آز زمان سوکرا دجه منبعلری یانده
 کورونمشدی . ایمراطور (دام داموزا) نك
 قورتولوشنی بر مظفریت صایمش و بونک
 شرفته اوراده بز ظفر خاطره سی ده
 اولقازدرمشدی .

آسورنازیرابال دجه نك غربنه کچمزدن

نیربولک یاریسی الجزیره چولارینه قاجش .
 یاریسی ده اوخیرا [قاراجه داغ] اذکنده
 کندی بکله نزلری اولان وقتلی اوج
 سورایله چوریلای بولان (تەلا) به [۳]
 کیره یاماشدی . نیربولر (تەلا) ده پک
 هدتلای بره قاوت کوعتره شار و آثوریه
 اورده سنی اولدقجه خیر یالامشاردی . فقط ،
 آ-ورناز زاباله کندی سوبلیتمه کوره ،
 سوکینده بونلرکده اوج یکنی عو ایدرک
 شهره حاکم اولمشدی . آثوریه لیلر (تەلا) ده
 سوک وحشتلرینی کوعتره شاردی : اسیر
 دوشن نیربو اشرافدن بعضیلری یاقلمه
 محکوم ایدلمش ، قالانرک برقسمنگ الری ،
 بورونلری قولاقاری کسپلمش ، برطاقلرینکده
 گوزلری اوبولمش ، دریلری بوزولمش ،
 دومانلری توتن خرابلر اوزرینه
 قازقلانمشدی . بوفلاکنن سوکرا (تەلا)
 دوشوردن دوشوریه آثوریه تابع عادی
 برقصه درجه سف ایدرماشدی [۴]

[۳] ویران شهر در .

[۴] هانی نصیب سمنگ هان شمالنده (نیرب)
 داغی) و (نیرب دوزی) دهنیان یرلده
 (نیرب) آذینی طاشیان بدی قازار کوی
 وارک اهابسنک بوفلاکنن سوکرا آثوریه به
 مطیع قالان و بورالده راشدریلان بعض
 نیربولرکن عبارت اولدقاری طن اولونور .

اول (ماوشخانه) به کلش . (ازانلا) [۱]
 اوکوز ، قورین و شرایین عبارت اولان
 ویرایشی اورده آلدقلا سوکرا (کینابو)
 استقامتمده ایلرله مکه بائلامشدی .
 آسور اورده سنی (کینابو) چوارنده
 متفق قوتلر طرفدن قارشیلاندی ، بایلان
 بوبوک برمحاربه قوه و قار عظیمده نتیجه لندی
 پارچالانن مینارک برقصی (کینابو)
 قامه سنه قاپادنی ائاده (نیربو) لرده
 جنوبه دوشور چکاکه مجبور اولدیلر
 آثوریلر اولانلرین برجهواله کینابوقلمه سنی
 دوشورده پار قامه ک اوج بیک بشبوز
 مدافعتن آلهوزی مقبول اولدی ، آری
 قالانلرده اسیر دوشورق امپراطورک امریله
 دیری دیری یانلیدیلر (ماری رو) [۲]
 اهابلی برصرده اوچبوز الی سلاحه
 کینابونک امدادینه قوشمشلردی بونلرده
 آثور قوتلرینه چانوب بوزولدیلر یالکز
 الهلی قورتولدی اوته یلری دیری دیری
 یاقلمه محکوم اولدیلر ، شهرلری ده دشن
 انه دوشمادی . جنوبه دوشور چککین

[۱] ازانلا : نصیب قه بهمی طن
 اولونبورک شرایین مشهور ایدی .
 [۲] ماری رونک یری بللی دکدر .
 کینابونک اولدقجه یقینده جنوب شرقیه
 دوشور بولنه یله چک طن اولونبور .

فقط (هالا) وشمکه هان ایشارینیبورمش
 دکدی شرقی نیربو رؤسای داغریک
 صاریافنه ، اورمانلریک صیقاغنه وچوفاغنه
 کوونهک آئوربه ایمراطورینه اطاعته
 اصلا یاناشامشار ، (ایشی ایربا) [۵]
 قاعه نه چکیلرک اوراده مقاومه حاضر .
 لاشاردی . آوردناز ربال ، بنه کندی
 سویلشنه کوره ، یوناری ده ، پوسکوتش ،
 آرتق فکرجه تماماً مظهر اولمشدی .
 حالوکه ایمراطورک بودنه یابدینی
 حرکتارده برجولاندن عبارت قالش ، نه
 نیردری ، نهه (عودا) قاعه سنک [۶]
 صاحب اولان (طارپوز اوغالی لاپتور)
 هنوز کندیسه اطاعت استدرمه مشدی .
 ایمراطور دائماً مظهر اولدینق ظنی ایدیور
 و آرتق برکونی اول (نینوه) به دونمکن
 باشقبرشی دوشونیزردی . فقط کلهجک سنه
 بنه بوسمتاره دونمکه مجبور اولهجنی
 بیلدیکندن پک احتیاطسز دونمک ایچین
 بوحوالی ده بولندینی مدت نظر فنده طوشخانه
 توسع و تحکیم ایتش ، برسراله آتبارلر
 یابدیرمش ، ولایتاردن کن ذخیره لری
 [۵] ریلانی دکل احتمال (دیرک) ویا
 (شامراح) یاخود (متینا) در .
 [۶] عودا قاعه سنک ری بیانه مبور .

بوانبارله ادخار استدرمه اوراسی آئوربه
 اوردوسنه اس الحركات خدمتی کوره .
 مستحکم برشهر حاله کتیرمش مجازیه
 سبیلله طاغیامش و شوپریابه هجرت ایتش
 مستعبردل اعالیسی اورایه طویلامش
 و کندیسه اطاعته کن نیردون ، شوپریا ،
 ییشزامانی ، اورومی و (نیری = ناری)
 برنسلریک تبریکاتی اوراده قبول ایلدکن
 سوکرا بولیانی کچدی [خایک وادیسی]
 ولوکیا [شبخان] وادیسی طریقیله آردوبا
 [احتمال مارین] اوزرنن نفومه هودت
 ایلمشدی . (غلی فایات) حکمدارلریله
 آدی بیلامش برهقیسه حکمدارینک نیریک
 ایچین کوندردکری ایچیلر ایمراطوره
 (آردوبا) ده ملاقی اوله بیلامشار و حضوره
 قبول ایلمشردی .
 خالص

اجتماعیات :

فرانسز سوسیولوژیسی و امیل دورقلم
 (داوایه کوره)

۱ - شخصیتی

آزروپاده ، سوسیولوژی ، کلامی
 سوبله ندیمی ؟ خاطرلره درحال ، فرانسز
 سوسیولوژیسی ، کلیر ، بولک ، سببی ، اک

بویوک سوسیولوژی مؤسساربنك فرانسه ده
 چيقمه-يدير، ابتدا مونتيسكيو، اوندز سوكر
 قوندورسه، داهاسوكر سدن-بيوف،
 اوگوست قونت، نه-پيناس، دورقاي
 فرانسه ده ظهور ايتديلر. فرانسه ده
 بوسلسله نك خارجنده، اوله ي مکتبي،
 تارد مکتبي، «وورمس» مکتبي ده وار.
 لوبله ي مکتبندز سوكر الی ادمونده موله ف
 مکتبي دوغدی. فقط، اوروپاده فرانسر
 سوسیولوژیسی دینانجه. خاطرله بومکتبلر
 كلز. فرانسر سوسیولوژیسی بالخاصه دور
 قايك، اصواتی اساسلر بنه قايك متین اوله رقی
 قوردینی شینی اجنا عیانت علم اولشدر.
 بوندن باشقه سوسیولوژی فرانسر دارالفونار بنه
 ابتدا دورقايه كيرمشدر. شیه دی ده آياده
 اوله رقی، يالکز بوسوسیولوژی قاشدر.

دور قايك ناصیل برآدامدی؟ نه کی
 دویفولرله تمجسدی؟ سوسیولوژی
 صرافیلر بنك بوذاتی ایجه طایماری لازمدر.
 چونکه مؤثر نقاتدار اینی طایمیرسه اژده
 اوقادار اینی آكلشاییر.

دور قايك ۱۸۵۸ سنه نك ۱۵ دیناننده
 نه پینال، ده دنیسایه كلدی. ۱۹۱۷
 سنه نك ۱۵ نشرین نایسنده ده وفات
 ایتدی. بورقار کوستیریورک وفاتی ۵۹

یاشنده در. اوروپاده حفظ الصحبه رعایت
 ایتدکلی ایچین متفکرلر چوق یاشارلر.
 دورقايك امثالنه نسبتله حیاته نك ارن و داع
 ایتدی. چونکه وطیبی بر اولوله وفاتنا تمکن
 زیاده. جهان حرب نك رتوربان اوله رقی کیتدی.
 دورقايك اساساً وجودجه چوق ضعیفی.
 جهان حربی باشلانجه، وطن نك مظفرتی
 تأمین ایچین، برچوق ارشاد و تنویر جمعیتلری
 تشکلی ایدرک، باشلر بنه کچدی. کندیسی
 برطاقم ارشاد و تنویر رساله لری و عموم
 فرانسرله مکتوبلر، سرناملی مکتوبلرین
 یازمه له برابر بوجیه یلر ده کی آرقه اشارینده
 بویولده یازبلر یازدی بریوردی. فرانسه ده
 عسکرلر کی فیلسوفلر، طالمر، ادیبلر ده
 مفررک اعلان ایتشاردی. برغوف.
 ارشاد ایچین نا آمریقایه کیتدی کی. دور
 قايك ده تحمیل نك فوقنده تنویر فمالتلر بنه
 کیرمشدی. ضعیف روحید ایچین،
 بوفوق البشر چالیشم لری بیه تهرکلی ایکن،
 اوغلی آندره دورقايك صرب رجیتی
 ایتاشنده مقتول دوشمه سی، اولك جیایز اولان
 مادیتی بوس برتون صاعدی. فقط، دور
 قايك بومدهش فلاکتدن حاصل اولان
 تأثرلرینی انطهاریتمی، حقیقی وطنپروراکه
 مفایر کوردی. فلاکت داهاس فردا سنده

قابندی شفت نوحه لرینی زورله
 صوصوردی . فوق الحد برحبتله سودیکی
 اوغانک اولوی قابنده اوکولماز بریارا
 آچمادی . او ، بویوک بره ماناندا ، یارایی
 کزله ، که چالید ، بوردی . چونکه ، بونی
 میدانه چیقاریرسه ، وطنی نهالینلریلک
 سکتیه اوغرا به جندن قورقوردی . فقط
 رواقی فاسوفارده کورولم برمانتله مکتوم
 طوندینی بوردونی بارا ، دیشسه دوغرو
 یایلمه به امکان بولما بجه سمن بر صورتده ،
 دیرینکه دوغرو کتیشله مکه دوام ایتدی .
 وجودی بوس بوتون ضعیفلامشدی ،
 کیندجه کوزلری داها چوقورلاشیرور ،
 داها لایفلاشیروردی . حرکنلری صبتلی
 آدملری آکیریبوردی . پررویشی انتقام
 وموازنه یی ظائب ایتشدی . بحاللری
 کورتیبوردی که چوق ضیف اولان وجود
 چوق فوتلی و چوق فوتلی اولان بر روحه
 آرتق طرف اولدن امتناعه باشلامدی .
 او ، کندیسک وجودجه ، قوتس اولدینی
 بیابوردی . و محاطرینی بیلمه مک شوبله
 دورسون ، بالعکس ، بکیرلی بر آدم اندیشه - بله اونی
 ذهنده بویورور ، چونکه برار ، دائمی
 اولان فلسفی - کینته خالی کلمه شدی .
 وقتندن بر آی اول ، فونته بیلود ، دوستلندن

وتلمیذلندن ، داوی ، ایله نوزش و رکین
 ، اندیزی و اشیا ، حاتی اولجه رک ایتیش بر آدم
 کوزیله کورمکه اولدینی بوله ، شدی . چله کدی
 داها فوتلی اولان عننی : اسلا ضیفلاما شدی ،
 اوطبیتی بککه فرار ویرمشدی . ساکتانه
 وحی وحشیانه بر عننه قابنک شفت
 صراحی صوصورده ، چالیشیروردی . فقط
 مر نورلو غیرنه رخما کور - تر بکی ظاهری
 سلابت آلتنده فوق الحد شدنی اولان
 حساسیتک منزله نه بوس بوتون مانع
 اولاموردی . برنون ، داوی به ، بوم هیچ
 آغلامادیمی ظن ایتمه بکر ، دیوردی . نه
 برکون ، اوغلم ،... ظن ایدرم که بکون
 آرتقی اوندی بخت ایدم بیلیم ، دیوردی .
 دوستی (فساوبله تون) ک دیدینی کی ، اونی
 کیرر قارا کلن وسزلم کندیسه و باشق لرینه
 قورقونج اولیم کی صوغوق برسکوت
 تحبیل ایدیوردی ، دورقیم ، حساسیتینی
 اویرش دورق ایچین ، فمالینه سطر شدت
 و بره که چابشدی . او ، بالکر ، ظابت ضیف اولان
 و کدرله بچدن ایجه تحریب ایدیش بواونان
 وجودینی اولچوس بر سورتده ایدان ایتکه
 قالیوردی . سوک درجهده - بیستما ییک اولان
 ذکاتک کندیسی طبیعی اولرق بکرنک
 و نکاتم رجهده سوق اغنه رخما ، او کندی

قلمی بر قناعت! ایشته اولنگ شـ خصیتک
 مظهری بوابی ایمانی تشکیلی ای دیوردی .
 حامی ، بو اور بژینال کنجده ابتدا
 نعلی ایدن غالب ملکه لر شونلره می :
 وجدان ، اراده .

بر چوقلری ایچین ، کجلاکک قاینر سزلق
 دورده سی اولان بر یاشنده ، دور قلام ،
 صلابتی حامی اوائفه باشلادینی محاهدنگ
 مسئولیتی حس ای دیوردی . بو کنج ،
 تحصیل خصوصنده طائفه سی طرفدن هیچ
 بر یاردیمه مظهر اولمه ماشدی . اوکا یالکز
 از عامی ر صورتده عبر انجمنی او گره تشاردی :
 اونی طائفه عنعنهنه وده لر دن قلده بر نوع
 حقوق تابع اوله رقی خاکام یایق ایسته ودرلردی .
 بونکله برابر ، قانونیک بر مریه ننگ تاثیر یله
 میستیک بر بجرانده اوغرا دی . مع مافیه
 بونک حکمندن قور تو لقمده کچیکمدی .
 نه پینال قوللر نده کیم موقیقیلری ، ایکی صنف
 آفلامه سنه رغماً ، قولایجه قازاندینی ایکی
 ماذونیت رؤسی ، عمومی مسابقیه تعبیلتاری ،
 اونی معلما کده دوغروسوق ایتمدی دور قلام ،
 بومساکک تأمل ایده رک ، تذکر ایده رک
 انتخاب ایله دی ، چونکه بو مساکک اولنگ
 کپنکجه راها ایی تظا هر ایدن حقیقی سلیقه سنه
 تمایله اوبفونندی . فقط ، او ، تدریسات

یاقعدن دها باشقه شیئه دعوت اولوندینی
 دها او زماندن حس ای دیوردی . اولنگ
 یاقه جی ایش ، عامی بر دو قترن تأسیس
 اذک ، یالکز طایفه دکل ، تکلیف لره ده
 مالک اولوق ۷۰۰ محاربه سیله خراب اولمش
 اولان فرانسه ننگ یکیدن اجتماعی قورواوشنده
 کندیمیه بر خدهت یاقعدی . ایشته .
 دور قلامک : چو جوقاق چاغندن چبقه رقی
 ارککک حیانتک ایشیکنه آباق باسدینی ،
 یعنی دارالامان عالیله کیرمک ایچین حاضر لاندینی
 صیراده . خیل ، مال کوردیکی هدف بوندن
 عبارندی .
 ضیا کولک آب

— عسکر مزارلنی —

فیثله ابه دیار بکر آراسنده اطرافنی
 بوکسک دیوار لرله چوریش واورته سنده
 رده بر آبد . دیکیمش بر مزاراق واردر .
 اوراده کیملر یایورد . . .
 پیغمبرک قدسی شهر ننگ سومز چوللر نده
 سنلرجه نوبت بکله ش . عراق بادیه لر نده
 یاقیجی کونشک آلتنده سیرین هوایه ، براز
 تمیزجه صوبه برارچه کولکککک حمیرتده
 سنلرجه قایلر نده دویمش . . .
 قیشک دو کدر بیجی صوئولر نده بوز ،

اللهنه قارشيش يكتار زمردنه قارشى نه نادر
 قدرناغنا ساق اتمشك .
 اوزون نه لر درين و ناراتاق لايدمك
 اينجه برصوك حرمت اولاق اوزره اولرك
 شانينه لابق برشى ياپاماشدى .
 هر اورادن كچدكجه درين رحزنك
 ملالاريله ابكار . روحم برعذبك آجيسيله
 سيزلاردى .
 بوتون پكيدىكلره نيكلىنى كوزه لاشدیر
 بو بوك نومندانغز جواد پاشا حضايرلى
 بوغصانلى ده اكل بو بوديلر .
 انشا ايتدير كلرى . آبد . ويوكسك
 ديارلره وطن فدايلر ينه نارشى بر بو بوك
 كوسترديلر .
 سوسلى فاپوسى اوزرنده كى مرمره
 ضياكوك آلب بكت برشمى محكوكدر .
 او كوزله نشيدىك سوله مصراعلى :
 « اوزمان شله نير هم بورده ، هم اوجاق
 جنتدن دها خوش اولور بو طوپراق »
 ضياكوك آلب بكت تصوير ايتدىكى جتى
 ذاتاً بو قهرمانلر ابداع ايتش دكيديلر ؟
 جمنى استيلار ، اسدام قراريفى تطبيق ايتك اوزره
 تاخرى حمزه صوقولش اولاق قائل - ووريلر
 توقيف وحتى تبييد ايدن بونلر دكيدى ؟
 اوت بونلر حسابمزدوشمانلرى پكشاردى

قار منبلرنده نغسك صبحانغندن باشقه
 حرارت دويماش . . . و بوتون كوكين
 اضطرابلر ، بوتوسولقلر اينجه سسلرجه
 ياش باشقالمش . . .
 اوزون نه لر وروغنه نرين ، ديكاه نك مزين
 اقايدى . اقلبه قيش ، ياز ديكاه مزين
 قوشش اوت بونلر - فوق البشر - انسانك
 صزاريدر . بونلر تاريخك اساطيره قارىش
 قهرمانلرى ، پرى ماسالارندكى ، بيك بركجه
 حكايه لرنده كى قهرمانلرندن دها بو كسكلر
 تاريخك اوچ مصراق متروك صحيفه لر ينك
 توذلىنى سيكبار . خار قنلره دولو منقبه لرى
 بونلر ابداع ايتدى تاريخه حرمت ، استقلال
 حيات فصافى بونلر قاندرمىدى . ايشته
 سولى طاشلره چوربان نارين ، حساس
 برذونك ثوردىكى بو - آبد - نك اطرافده
 ابدى قهرمانلر مدفوندر . فقط منته ابدى
 شرفلر نامين ايتدى - سوگرا نوان هنر بزرگمه
 شيمدى به قادر برمزراق اولسون يا امام شدى .
 طوپراغك بردن بو كسه ن تيه جكارى
 آتنده باشقه باشقه ابلاردن ككش وكيريد
 طاله -ى ، همشيره -نى احماله برده رقاچ
 چو چوغنى برافش ودرين بورده عشقنك
 اميرالى جاذبه - يه ديار ، ديار دولاشمش
 و بو بوك وظيفه -نى اكل ايتدىكن سوگرا

با آنکه نبرنی سایدک خانه

بویوزف بوزولندی اوده ماله

نه زمان یارسه خلق شهر برابر

دووارلی ، آفاجلی ، چپچکلی و غیر

اوزمان شنلیر هم بود ، هم او جان

جفتند داما خوش اولور بوطوپراقی

ضیا کوله آلیپه

حلال احره تبرطاده بولنان ذوات:

خوش نوط

۱۰۰۰ مفتی افندی حضرتلری طرفند

۱۰۰۰ دیرنجی زاده طاهر افندی

۵۰۰ بادیه اعضا سندن عبدالرحمن افندی

۵۰۰۰ متعهد زازا محمد آفا

۲۰۰ بللیچی اصنافی نامنه مصطفی آنا

۷۷۰۰ یکون

کورانی طرف بک زلده امین حاکم

بک دارالایتام چو جقرینه ۷۰ چفت بک

چوراب نبرج ابقدر .

اعتذار

قوه ووق ایللی تاریخلی مقاله سندن یک

هفتدن مابعد قالان بر صیغه یازنک

هیچ برمانک عسکری بونلر قدار رهاکار
اولمه تدی .

برکون نملکت مزه کله بک اولان زائر

ایک دفعه قارشیسفده بو کوزله چیره نک ساده ،

منغلی قاپیسی اوزرنده کی قهری کوره بک ..

فردلر اولور ، لاکین اولمز جمعیت .

مسرعه اولور اوزان هاوی فردلرک

حیاتلری فدا ایدرک قازاندقلری بویوک

الاهی ظنرک نشو منی دیواجقار و ناریک

اونودولماز قهرمانلرینه آیریمه تاترله

دعالر اونه دیواجقار . کیمیلیر بلکده برکون

بوداسیده برطوف ایل اولور . . .

علی ترهت

عسکر مرارلنک کتابه سی

ای حیات یولجوسی بو طاشی اوقو ا

صابلا نسین ذننگه حقیقت اوقی . .

حیات بر سایدرک بولماز نهایت

فردلر اولور ، لاکین اولمز جمعیت ا

اولور ایسترنه او ، نه دووار ،

دربار ایپیندر بوطاش ، بو حزار ..

دیریده اولمازسه اولویه حرمت ،

شانی قایب ایدوب داغیلیر امت ..

اولویه پامالک کوزله قبرستان ،

[The text in this section is extremely faint and illegible. It appears to be a multi-column document, possibly a ledger or a list of entries, with several columns of text and some numerical data. The content is mostly lost due to the quality of the scan.]